

Guía Docente						
Datos Identificativos				2022/23		
Asignatura (*)	Integración Económica e Economía Europea		Código	611G01025		
Titulación	Grao en Economía					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Economía					
Coordinación	Prado Dominguez, A. Javier	Correo electrónico	ajavier.prado@udc.es			
Profesorado	Martín Bermúdez, Federico	Correo electrónico	federico.martin@udc.es			
	Prado Dominguez, A. Javier Vasallo Rapela, Alejandro		ajavier.prado@udc.es alejandro.vasallo@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Esta materia analiza o proceso de integración europea tomando como punto de partida os enfoques teóricos que permiten a análise económica destes procesos. A continuación, descríbese marco institucional coa súa perspectiva histórica e a importancia económica e política da Unión Europea no mundo. Finalmente profundízase na análise dos procesos de integración europeos e as políticas da UE, así como nas perspectivas de futuro ás que se confronta a Unión.					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, ainda que se apoia en libros de texto avanzados, inclue tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e esteán en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as más axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecemento aplicado da macroeconomía.	A1 A3 A5 A7 A12	B3 B4 C3 C6	C1
Coñecemento aplicado da Historia económica	A2 A3 A4 A6 A8 A9 A10	B1 B4 B6 B8 C4 C5 C6	C3
Manexo adecuado das principais bases de datos	A11 A13	B4 B5	C7 C8
Coñecemento adecuado da economía europea.	A5	B2 B6	C8
Madurez no razoamento económico.	A5	B1 B7	C4

Contidos

Temas	Subtemas
BLOQUE I. Os fundamentos teóricos dos procesos de integración económica e unha panorámica da integración europea.	1. Fundamentos teóricos dos procesos de integración económica. 2. Evolución histórica e marco institucional.

BLOQUE 2. A integración dos mercados e a unión monetaria.	3. A integración de mercados, da Unión Aduaneira ao Mercado Único. A política da competencia. 4. Unión monetaria e políticas macroeconómicas.
BLOQUE 3. O orzamento comunitario e as políticas internas.	5. O orzamento comunitario. 6. A Política Agraria Común. 7. A política de cohesión da UE. 8. As políticas internas da UE.
BLOQUE 4. As políticas externas da Unión e as perspectivas de futuro. A UE no mundo.	9. A política exterior da UE. 10. A UE no contexto internacional. Escenarios de futuro.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A8 A9 B2 B7 C4 C5 C8	17	34	51
Obradoiro	A1 A2 A5 A7 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C4 C6 C7 C8	24	15	39
Proba mixta	A4 A5 A6 A8 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B4 B6 B8 C1 C3 C6 C7 C8	2	53	55
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Empregaráse o método expositivo coa finalidade de facilitar ao estudiante información organizada sobre os coñecementos fundamentais correspondentes aos distintos temas.
Obradoiro	Actividades en clase, solución problemas, lecturas, participación activa en clase.
Proba mixta	Proba escrita sobre os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos sobre a materia. Poderá ter disíntitas modalidades: test, ensaio ou unha combinación de ambas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	O estudiante pode recibir atención personalizada para resolver as súas dúbidas sobre a materia, principalmente nas titorías no despacho.
Proba mixta	As titorías en grupo reducido planifícaranse ao longo do curso. Estarán destinadas a reforzar a aprendizaxe autónoma do alumno a través do seguimento e a supervisión das distintas actividades programadas (procura de datos económicos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición de traballos, seminarios, etc.)

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A5 A7 A11 A12 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C4 C6 C7 C8	As diferentes actividades desenvolvidas durante o curso serán avaliadas para obter a cualificación desta parte. Podería haber diferentes ponderacións para cada actividade segundo a súa tipoloxía ou dificultade. Valoraranse en gran medida o esforzo persoal a aprendizaxe continua e a comunicación escrita e/ou oral.	30
Proba mixta	A4 A5 A6 A8 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B4 B6 B8 C1 C3 C6 C7 C8	Proba escrita sobre os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos sobre os procesos de integración económica a economía europea. Realizaráse en período de exámenes. Esíxese unha cualificación igual o superior a 4/10 nela para superar la materia.	70

Observacións avaliación

Observacións

de avaliación

A) NORMATIVA

DE AVALIACIÓN:

1.

Condicións de avaliación: está prohibido acceder á sala de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e / ou o almacenamento de información.

2.

Identificación do alumno: o alumno deberá acreditar a súa personalidade segundo a normativa vixente.

B) TIPOS DE

VALORACIÓN:

1.

Cualificación de non presentada: corresponde ao alumno, cando só participa en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, independentemente da cualificación acadada.

2.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención de asistencia á exención de asistencia: agás as datas aprobadas no Consello de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase un calendario específico de datas compatibles ao comezo do curso coa túa dedicación.

C)

OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

1. Primeira

oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación indicados anteriormente nesta sección.

2. Segunda

oportunidade: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación, sempre respeitando a normativa sobre a segunda oportunidade (artigo 18, sección 5).

3.

Convocatoria anticipada: na convocatoria anticipada é posible recuperar os puntos da avaliación continua (resolución de problemas, probas de resposta curta, intervencións durante as clases) mediante preguntas adicionais á proba obxectiva final.

D) OUTRAS

OBSERVACIÓN DE AVALIACIÓN:

Non se

exclúe a posibilidade de realizar exames parciais e liberatorios da materia, anunciados polo profesor como parte do programa docente e que se realizarán antes da primeira oportunidade, gardándose as cualificacións até segunda oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Baldwin, R. y Wyplosz, C. (2020). The Economics of European Integration. Sixth edition.. Ed. Mc Graw Hill. London. - Buitrago, E. y Romero, L. (2013). Economía de la Unión Europea. Análisis económico del proceso de integración europeo.. Ed. Pirámide. Madrid. - Cuenca García, E. y Navarro Pabsdorf, M. (2019). Lecciones de economía de la Unión Europea. Ed. Pirámide. Madrid. - Tugores Ques, J. (2006). Economía Internacional. Globalización e integración regional. 6ª Ed. Ed. McGraw-Hill. Madrid.
Bibliografía complementaria	Bibliografía complementaria: Brunet Cid, F. (2010): Curso de integración europea. Segunda edición. Ed. Alianza Editorial. Madrid. Comisión Europea (2017): Libro blanco sobre el futuro de Europa. Reflexiones y escenarios para la Europa de los veintisiete. COM (2017) 2025 1 de marzo. Bruselas. Consejo de la Unión Europea (2012): Versiones consolidadas del Tratado de la Unión Europea y Tratado constitutivo de la Comunidad Europea. Consejo de la Unión Europea: 6655/7/08, REV 7. Consejo Económico y Social de España, (2019): Informe 03/2019 anual sobre la gobernanza económica de la Unión Europea. Disponible en www.ces.es/informes Fernández Navarrete, D. (2014): Fundamentos económicos y políticos de la Unión Europea. Ed. Delta Ediciones. Madrid. Instituciones e recursos disponibles na web: Banco Mundial, BM : https://www.bancomundial.org/Centre d'Etudes Prospectives et d'Informations Internationales , CEPII: http://www.cepii.fr/Centre for Economic Policy Research , CEPR: https://cepr.org/ Comisión Europea: https://ec.europa.eu/info/index_es Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/home Fondo Monetario Internacional, FMI: https://www.imf.org/external/spanish/index.htm National Bureau of Economic Research, NBER: https://www.nber.org/ Organización Mundial de Comercio, OMC: https://www.wto.org/indexsp.htm Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico, OCDE: https://www.oecd.org/acerca/ Portal Europa: https://europa.eu/european-union/index_es

Recomendacions

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía Mundial/611G01011

Economía Española/611G01016

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Teoría Económica Internacional/611G01029

Materias que continúan o temario

Observacions

A entrega dos traballos

documentais que se realicen nesta materia:Solicitarase en formato

virtual e/ou soporte informáticoRealizarase a través de

Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilosDébese ter en conta a

importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade

nos comportamentos persoais e profesionais.Traballaráse para

identificar e modificar preuixos e actitudes sexistas, e influirase na

contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.Facilitarase a plena

integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou

socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e

proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías